

ROZDZIAŁ II

Jak zintegrować grupę? – „Łamacze lodów”

Nr ćwiczenia	Tytuł ćwiczenia	Czas trwania ćwiczenia
3	Mam na imię i lubię	15 minut
4	Drzewo – podobieństwa i różnice	20 minut
5	Rymowanka	10–15 minut
6	Sherlock Holmes	20 minut
7	Zwariowany korowód	10 minut
8	A teraz powiedz mi, kim jestem	20 minut

Ćwiczenie „Mam na imię i lubię”

Źródło: Opracowanie własne.

Cele:

- Wzajemne poznanie uczestników.
- Integracja grupy.

Czas trwania: Około 15 minut (w zależności od wielkości grupy).

Pomoce: Niepotrzebne.

Przebieg:

1. Podaj instrukcję.

Za chwilę będziecie się prezentować.

Prezentację własnej osoby rozpoczynamy od słów:

– Mam na imię ...

Następnie wyłącznie za pomocą gestów (bez słów) pokazujemy, co lubimy robić:

– I lubię... (gest/gesty).

2. Poinformuj uczestników, że zadaniem osoby drugiej w kolejności będzie powtórzenie imienia i gestu poprzednika.

– Po mojej prawej/lewej stronie stoi... (podaj imię), która lubi... (gest).

Osoba druga w kolejności powinna przedstawić siebie w analogiczny sposób. Osoba trzecia w kolejności musi powtórzyć imię i gest osoby pierwszej i drugiej a następnie zaprezentować siebie.

Ćwiczenie „Drzewo – podobieństwa i różnice”

Źródło: Opracowanie własne.

Cele:

- Integracja grupy.
- Rozwijanie świadomości własnej indywidualności.
- Poszukiwanie podobieństw do innych oraz cech wspólnych z innymi.

Czas trwania: 20 minut (w zależności od wielkości grupy).

Pomoce: Duże kartony.

Przebieg:

1. Podziel grupę na małe kilkusobowe zespoły, rozdaj duże kartony.
2. Zaproś zespoły do narysowania drzew, z wyraźnym podziałem na pień i gałęzie. Zadaniem każdego zespołu jest ustalenie podobieństw, występujących między uczestnikami w zespole (np. wszyscy w tym zespole mamy rodzeństwo), i różnic – tego, co stanowi o wyjątkowości każdego z uczestników.
3. Poproś uczestników by na pniu drzewa (części wspólnej) zapisali podobieństwa, a na gałęziach (częściach indywidualnych) to, co różni ich od pozostałych osób w tej grupie.
- 4 Zachęć zespoły do prezentacji prac.

Ćwiczenie „Rymowanka”

Źródło: Opracowanie własne.

Cele:

- Ułatwienie uczestnikom zapamiętania imion kolegów i koleżanek.
- Integracja grupy.

Czas trwania: 10–15 minut.

Pomoce: Niepotrzebne.

Przebieg:

1. Poproś, by każdy z uczestników przedstawił się, podając rym do swojego imienia (nie wolno podać swojego imienia), np. rym *fasola* (w domyśle imię *Ola*), lub rym *ma kota* (w domyśle imię *Dorota*).
2. Pozostali uczestnicy starają się odgadnąć imiona pasujące do rymu.

Uwaga!

Dopilnuj, by imię każdej osoby zostało odgadnięte.

Ćwiczenie „Sherlock Holmes”

Źródło: Opracowanie własne.

Cele:

- Wzajemne poznanie.
- Rozwijanie umiejętności zbierania informacji poprzez konstruowanie pytań zamkniętych i otwartych.
- Rozwijanie umiejętności autoprezentacji i wypowiadania się podczas udzielania odpowiedzi na zadane pytanie.

Czas trwania: Około 20 minut, w zależności od wielkości grupy.

Pomoce: Kostka do gry.

Przebieg:

1. Zaprosz uczestników do stołu lub poprosz, by usiedli w kręgu.
2. Podaj instrukcję:

Zadaniem każdego z was będzie dowiedzieć się czegoś ciekawego o innych. Będziecie kolejno rzucać kostką do gry. Parzysta liczba oczek daje wam prawo do zadania jednego pytania koledze/koleżance po prawej stronie. Nieparzysta liczba oczek daje wam prawo do zadania jednego pytania koledze/koleżance po lewej stronie.

3. Kostka wędruje „po kole”.
4. Dopilnuj, by każdy mógł zadać pytania i udzielić odpowiedzi.

Uwaga!

Określ zakres zadawanych pytań – ustal wspólnie z grupą, jakich obszarów powinny dotyczyć pytania (np.: zainteresowania, sposób spędzania wolnego czasu, kariera i sukces, przyjaźń). Warto uwzględnić tu tematykę i cel zajęć oraz kolejnych ćwiczeń.

Możesz ustalić, że w pierwszej rundzie każdy zadaje tylko i wyłącznie pytanie zamknięte, w drugiej tylko i wyłącznie pytanie otwarte. Podaj przykład pytania zamkniętego i otwartego.

Przykład pytania zamkniętego: Czy lubisz lekcje biologii?

Przykład pytania otwartego: Co myślisz o grach komputerowych?

Ćwiczenie „Zwariowany korowód”

Źródło: Opracowanie własne.

Cele:

- Wzajemne poznanie.
- Poszukiwanie podobieństw i różnic.
- Podniesienie energii w grupie.
- Współdziałanie.

Czas trwania: Około 10 minut, w zależności od wielkości grupy.

Pomoce: Niepotrzebne.

Przebieg:

1. Poproś uczestników, by uformowali korowód ustawiając się „jeden za drugim” i kładąc ręce na ramionach osoby z przodu lub obejmując ją w pasie. Korowód będzie się poruszał w kierunku do przodu „po kole”. Warto więc, przed rozpoczęciem właściwego etapu ćwiczenia, zrobić „test na mobilność” i zaprosić uczestników stojących w korowodzie do wykonania, w narastającym z każdą rundą tempie, trzech rundek.
2. Wprowadź zasadę polegającą na tym, że każdy z uczestników musi zareagować w konkretny sposób na wypowiedziane przez Ciebie hasła. Hasła muszą mieć postać stwierdzeń.
Prawidłowym sposobem reakcji na stwierdzenie/hasło, z którym poszczególni uczestnicy będą się identyfikować, jest wykrzyknienie słów „kuku, kuku” lub „hej ho!”.

Uwaga!

Reagując na hasła/stwierdzenia podawane przez osobę prowadzącą zajęcia korowód nie przerywa swojego marszu.

Można zastąpić okrzyk reakcją ruchową, np. złapaniem się prawą ręką za lewe ucho (lewa ręka powinna wtedy ciągle spoczywać na ramieniu osoby z przodu).

Przykłady haseł/stwierdzeń dla prowadzącego:

- Mam powyżej 180 cm wzrostu.
- Mam poniżej 160 cm wzrostu.
- Mam rodzeństwo.

- Mam niebieskie oczy.
- Lubię organizować różne przedsięwzięcia.
- Interesuję się filmem.
- Uprawiam sport.
- Chcę pomagać innym.
- Wolę morze od gór.
- Inne...

Ćwiczenie „A teraz powiedz mi, kim jestem”

Źródło: I. Kania, *A teraz powiedz mi kim jestem*, [w:] I. Greiner, I. Kania, E. Kudanowska, A. Paszkowska-Rogacz, M. Tarkowska, *Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, część III. Gry i ćwiczenia grupowe*, KOWEŻiU, Warszawa 2006.

Cele:

- Wzajemne poznanie.
- Stymulowanie wyobraźni.

Czas trwania: 20 minut.

Pomoce: Niepotrzebne.

Przebieg:

1. Podaj grupie instrukcję.

Za chwilę dobierzecie się w pary. Zanim to zrobicie, niech każdy z was poszuka w tej sali, w kieszeniach spodni, bluzy, w torbie trzech przedmiotów, które według was, są dobrym źródłem informacji o was. Pokażcie te przedmioty osobie z pary, nie używając słów. Niczego nie wyjaśniamie i nie tłumaczcie.

Zadaniem każdego z was będzie zaprezentowanie grupie osoby z pary. Prezentację będziecie rozpoczynać od słów: Mój partner pokazał mi następujące przedmioty (osoba demonstruje, bez słów swoje 3 przedmioty). Przedmioty, które zobaczyłem kojarzą mi się z osobą, która... itd.

Po zakończonej prezentacji każdy z was, jeśli będzie miał taką potrzebę, może odnieść do tego, co usłyszał na swój temat (uzupełnić i/lub sprostować wypowiedź).

Omówienie:

Zwróć uwagę na następujące kwestie:

- poznanie społeczne, wpływ pierwszego wrażenia na postrzeganie innych;
- pułapki oceniania i podejmowania decyzji;
- schematy i stereotypy w myśleniu, dokonywanie interpretacji na podstawie wcześniejszych doświadczeń, niepełnej informacji.

Uwaga!

Ćwiczenie jest dobrym wstępem do zajęć, których celem jest zdobywanie, analizowanie i interpretowanie informacji na temat rzeczywistości społecznej, pełnionych ról społecznych i zawodowych.